

DE RAMPLAAN

duurzame energie in onze wijk

JAARVERSLAG 2012

'Je kunt een eiland niet in één keer bekeren. Je doet het per persoon, en uiteindelijk heb je iedereen aan boord.'

Søren Hermansen, directeur van de Samsø Energiakademi

De inspanningen van DE Ramplaan hebben in 2012 geleid tot een reductie van naar schatting 40 ton CO₂-uitstoot per jaar dankzij woningisolatie en 21 ton CO₂-uitstoot dankzij zonne-energie.

Haarlem, maart 2013

Inleiding

Voor u ligt het eerste jaarverslag van stichting DE Ramplaan. Dit verslag bestrijkt het jaar 2012 en het laatste kwartaal van 2011, toen de stichting werd opgericht.

De werkgroep DE Ramplaan is in 2010 opgericht door een groep enthousiaste bewoners van het Haarlemse Ramplaankwartier. DE staat voor Duurzame Energie.

De doelstelling:

- Duurzame energie voor alle woningen en bedrijven in het Ramplaankwartier.
- Kostenneutrale overgang naar 100% duurzame energie.

Het Ramplaankwartier is een vooroorlogse wijk met een relatief hoog energieverbruik (per jaar gemiddeld meer dan 2000 kubieke meter gas per huishouden en meer dan 3000 kiloWattuur elektriciteit). Dus er is veel winst te behalen.

Belangrijke momenten in de verslagperiode waren de financiering van de zogenaamde high level businesscase door de gemeente Haarlem (2012) en uitstel van vervanging van een bergbezinkbassin in de Vlaamseweg (2011).

Op verschillende plaatsen in de wijk is de riolering aan vernieuwing toe. Voor het verzamelen van alle afvalwater uit de wijk moet in de hoofdader aan de Vlaamseweg een BergBezinkBassin komen. Kosten: zo'n 2 miljoen euro. DE Ramplaan heeft met succes gepleit voor uitstel om de wijk de gelegenheid te geven met duurzame alternatieven te komen. Van belang is het vergisten van afvalwater uit de wijk, wat op den duur tot grote besparingen kan leiden in aanleg en onderhoud van de riolering en ten aanzien van de capaciteitsuitbreiding van de centrale rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi) in de Waarderpolder.

Noemenswaard is ook de grote opkomst bij de drie bewonersavonden in de wijk (waarvan één plaatsvond in 2011).

TIJDLIJN: ACTIVITEITEN IN HET KORT

Voorjaar 2011

-Brief naar gemeente met voorstel de middelen voor de aanleg van een BergBezinkBassin (BBB) in te zetten voor vergisting van afvalwater. B&W stelt BBB uit in afwachting van businesscase.

- Strategienota met beschrijving van samenhangende stappen om de overgang binnen vijf jaar te realiseren: (a) ontwikkeling businesscase ontwikkeling in 2 fasen, (b) communicatie met bewoners, onder meer over het testen en evalueren van geavanceerde technologie, (c) opbouw coöperatieve organisatievorm en (d) samenwerking met belangrijke stakeholders.

Najaar 2011

- Oprichting Stichting DE Ramplaan
- Eerste wijkbijeenkomst, bezocht door ruim honderd bewoners.

Voorjaar 2012

- Campagne woningisolatie (honderd aanwezigen op wijkbijeenkomst).
- Start onderzoek high level businesscase met financiële bijdrage gemeente Haarlem.

Najaar 2012

- Start campagne zonnepanelen op de Fablohal bij het wijkfeest (15 september).
- Informatie- en discussieavond zonne-energie op 10 december, bezocht door circa honderd mensen.

1. Organisatie

Stichting DE Ramplaan, duurzame energie in de wijk (kortweg: DE Ramplaan) is opgericht op 7 oktober 2011. Als stichting kunnen wij beter optreden als een formele gesprekspartner van sponsors, gemeente en samenwerkingspartners. Ook daarvoor al waren vrijwilligers actief in vier werkgroepen: Communicatie, Techniek en Businesscase, Financiën & Subsidies en Isolatie. Elke werkgroep heeft een 'trekker' aangewezen. In 2012 waren in totaal 16 wijkbewoners actief in een werkgroep, de een intensiever dan de ander. De werkgroepleden hebben een inbreng vanuit hun eigen, vaak gespecialiseerde kennis en achtergrond.

Het fundament van onze stichting is het document *Strategie energie-coöperatie DE Ramplaan* van juli 2011. Hierin staan onze doelen voor de middellange termijn.

In 2012 zijn in gesprekken met verschillende betrokkenen en op basis van inbreng uit de open vergaderingen voor wijkbewoners verschillende modellen en financieringsvormen verkend. Dit heeft geresulteerd in een beperkt aantal opties voor de uiteindelijke organisatievorm die onze duurzame energievoorziening zal moeten realiseren.

Terugkerende activiteiten waren:

- Plenaire bijeenkomsten van alle werkgroepen met het bestuur om elkaar te informeren en vervolgstappen te bespreken (gemiddeld eenmaal per zes weken).
- Bestuursvergaderingen. Met ingang van het 3^e kwartaal 2012 is besloten om het bestuur een meer leidende rol te geven, waar het eerder een faciliterende had.
- Bewonersbijeenkomsten over verschillende onderwerpen op het gebied van verduurzaming, en consultatie van bewoners betreffende 'onze' energiecoöperatie.

In november 2012 is gestart met een algemeen Plan van Aanpak waarin voor alle onderdelen van de strategie de activiteiten in grote lijnen staan beschreven. Ook is in 2012 de ANBI¹ status aangevraagd en (bij brief van de Belastingdienst in januari 2013) verkregen. Daarmee zijn onze activiteiten en vooral ook donaties van derden fiscaal aftrekbaar. Tevens is het een erkenning dat onze doelen een algemeen nut beogen.

In juni 2012 is voor alle leden van de werkgroep een workshop georganiseerd over commitment, verantwoordelijkheden en plan van aanpak.

Samenstelling bestuur

Voorzitter	: Dr. Matthijs Hisschemöller
Secretaris	: Maud van Oossanen
Penningmeester	: Bert Harkema
Bestuurslid	: Jan Manschot
Bestuurslid	: Verne Kuipers - Van Wees

2. High level business case

Met een financiële bijdrage van de gemeente Haarlem is aan de Energy Transition Group in Haarlem opdracht gegeven een technische en financiële haalbaarheidsanalyse uit te voeren voor de transitie naar een lokale duurzame energievoorziening in het Ramplaankwartier. Deze zogenaamde high level businesscase is uitgevoerd door Guus

¹ Algemeen Nut Beogende Instelling

Jansen, in samenwerking met leden van de werkgroep. Onderzocht zijn twee scenario's. Eind 2012 was het onderzoek vrijwel afgerond.

3. Energieopwekking

In 2012 hebben naar aanleiding van (1) de actie Route du Soleil, (2) de groepsaankoop SamenZonneEnergie en (3) onze informatieavond begin december 25 bewoners (omstreeks 2,5 procent van de huishoudens in de wijk) besloten om zonnepanelen te plaatsen op hun woning. De helft hiervan is in 2012 geplaatst, de rest volgt in 2013.

Gemiddeld zijn per huishouden 7 zonnepanelen besteld; totaal dus 175 zonnepanelen. Het totale vermogen van de 175 zonnepanelen is ongeveer 40.000 Wp (Wattpiek), wat jaarlijks 36.000 kiloWattuur (kWh) aan elektriciteit oplevert. Dit komt overeen met het jaarlijks elektriciteitsverbruik van 12 huishoudens in onze wijk. Qua CO₂-uitstoot scheelt het jaarlijks 21.000 kilogram; oftewel 21 ton.

4. Energiebesparing en bewustwording

Spouwmuur- en vloerisolatie

DE Ramplaan heeft alle wijkbewoners uitgenodigd vloer en/of spouwmuren te isoleren. Op een informatieavond op 5 maart 2012 kwamen meer dan honderd geïnteresseerden bijeen om informatie te vergaren. Met de firma's Nuon en Koston werden kwantumkortingen bedongen en uiteindelijk hebben veertig huishoudens hun spouwmuren en/of vloeren laten isoleren.

Het isolatieproject heeft geresulteerd in een gemiddelde reductie van ongeveer 1000 kilo CO₂ per huishouden per jaar. In totaal dus een besparing van ongeveer veertig ton CO₂ per jaar.

Leuke bijkomstigheid is dat Nuon per klant 50 euro in de kas van DE Ramplaan stort.

EPA-advies

Een van de leden van de werkgroep meldde zich aan voor de cursus voor EPA-adviseur door de gemeente Haarlem. De adviseur geeft tegen betaling een Energie Prestatie Advies aan woningbezitters. De gemeente Haarlem subsidieert het advies voor de helft, tot een totaal maximum bedrag.

5. Werving en communicatie

Najaar 2012 is een communicatieplan vastgesteld. Het belangrijkste doel is het creëren van draagvlak in de wijk en het werven van voldoende aspirantleden voor de op te richten energiecoöperatie. Eind 2012 waren 126 huishoudens lid, ruim 10 procent van het aantal huishoudens in de wijk.

Informatieavonden

Er waren drie informatieavonden, de introductieavond in oktober 2011 meegerekend. Voor deze avond was zoveel belangstelling dat de zaal van verzorgingshuis De Blinkert te klein was en twintig bewoners teleurgesteld weer huiswaarts keerden. De tweede informatieavond vond plaats in maart 2012 en ging over spouwmuur- en vloerisolatie. De derde avond was georganiseerd in december en had als thema zonnepanelen (op de Fablohal) en uitleg over de mogelijke energiecoöperatie.

De informatieavonden zijn belangrijk communicatiemomenten gebleken. Er is direct contact met belangstellende bewoners in een positieve sfeer die de sociale cohesie vergroot en bovendien inspireert. Voor de werkgroep is de grote belangstelling voor de informatieavonden bovendien stimulerend.

Op de informatieavonden waren telkens ook andere betrokkenen aanwezig, zoals vertegenwoordigers van Liander, de woningbouwcorporatie en de Fablohal.

Wijkfeest

DE Ramplaan was met een informatiekraam aanwezig op het tweejaarlijkse wijkfeest, in september. De Haarlemse milieumascotte de Groene Mug was in levende lijve ingehuurd. De feestvierders konden een zonnepaneel bekijken en zich laten informeren over de voordelen en mogelijkheden van zonne-energie. Ze konden meedoen met een prijsvraag over duurzame energie. Zes deelnemers ontvingen een prijsje zoals een mobiele telefoon op zonne-energie of een zonnebloembouwpakket.

QR-tegel

In de stoep voor de buurtsuper, vlak bij het informatiekastje voor de wijk, is in december een tegel geplaatst met de QR-code van de website van DE Ramplaan.

Vitrine

In een vitrine in de Fablohal is informatie opgehangen over DE Ramplaan.

Communicatiemiddelen

DE Ramplaan heeft de bewoners geïnformeerd over de verschillende acties in alle vijf nummers van de wijkkrant.

Onze eigen website is in het najaar actiever gebruikt om met bewoners en de buitenwereld te communiceren. Er is een facebook- en twitteraccount aangemaakt. Voorafgaand aan de derde informatieavond is huis-aan-huis een nieuwsbrief verspreid.

Publiciteit

Naast het Haarlems Dagblad hebben vooral vakbladen en special interest-bladen aandacht geschonken aan DE Ramplaan. Altijd in positieve zin. Voorbeelden zijn VNG Magazine, Ode, Haarlems Dagblad en Rabokrant.

Prijsvraag

Drie leden van de werkgroep hebben i.s.m. Double Healix meegedongen naar een prijs van AgentschapNL met de inzending *Power to the Children*. Doel: ontwikkelen van lesprogramma's over duurzaamheid. De inzending heeft helaas niet geleid tot een prijs.

6. Partners en lobby

Gemeente

De gemeente Haarlem is een belangrijke partner van DE Ramplaan. De gemeente heeft de plannen voor het BergBezinkBassin Vlaamseweg uitgesteld en is bereid, wanneer de businesscase hiertoe aanleiding geeft, te investeren in lokale vergisting van afvalwater. Bovendien biedt de gemeente DE Ramplaan financiële ondersteuning, in het bijzonder voor de realisatie van het rapport high level businesscase dat begin 2013 is afgerond. Op basis van dit rapport zal met de gemeente en met andere partijen gesproken worden over de tweede fase van het traject businesscase.

DE Ramplaan profiteert daarnaast van het netwerk van energie-initiatieven dat de gemeente faciliteert: Blok voor Blok, Watt voor Watt, Groene Mug, Route du Soleil. Een van de bestuursleden van DE Ramplaan is Energiepionier. Dertien energiepioniers fungeren onder begeleiding van de gemeente Haarlem als aanjager voor andere Haarlemmers die energiebewust willen leven.

Andere (semi) overheden

In de nabije toekomst hoopt DE Ramplaan ook met de provincie Noord-Holland te overleggen over samenwerking. Andere beoogde partners zijn afvalbedrijf Spaarnelanden, Waterschap Rijnland, de gemeente Bloemendaal en de natuurbeheersorganisaties verenigd in het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek high level businesscase is DE Ramplaan aangewezen op de bereidheid van deze partijen om een bijdrage te leveren in het realiseren van onze doelstellingen.

Elan wonen

Woningcorporatie Elan Wonen is de grootste verhuurder in de wijk en als aspirant lid betrokken bij DE Ramplaan.

Collega-initiatieven

Nederland kent momenteel zo'n 300 lokale energie-initiatieven. Er zijn diverse samenwerkingsverbanden zoals e-Decentraal, HIER Opgewekt, NederlandKrijgtNieuweEnergie, Stichting Energietransitie Nederland (SET), initiatieven vanuit Stichting Urgenda. DE Ramplaan heeft contact met een aantal van deze initiatieven en neemt met enige regelmaat deel aan landelijke activiteiten.

DE Ramplaan vindt samenwerking in twee opzichten belangrijk. Ten eerste moeten beperkingen aan decentrale energieopwekking vanwege rijksbeleid worden weggenomen. In het bijzonder gaat het om de energiebelasting, oorspronkelijk ingevoerd als een milieuheffing om mensen te stimuleren tot energiebewust gedrag, maar nu een belangrijke inkomstenbron van de rijksoverheid. Voor ons initiatief op de Fablohal kan de in het regeerakkoord overeengekomen maatregel om de energiebelasting voor lokale initiatieven voor de meter (bijv. op het dak van de Fablohal) te verlagen van grote invloed zijn. Voor het realiseren van de algehele doelstelling van DE Ramplaan, het verduurzamen van zowel de elektriciteits- als de warmtevoorziening voor de wijk, zal het rijk geheel moeten afzien van het innen van energiebelasting. De vraag, wanneer en hoe deze discussie zal worden aangegaan, is afhankelijk van de mogelijkheden die de businesscase biedt. Een tweede punt is dat de Nederlandse wetgeving op dit moment het lokaal opwekken van (duurzame) energie voor eigen gebruik feitelijk niet erkent. Energiecoöperaties zouden evenals (internationaal opererende) energiebedrijven over een leveringsvergunning moeten beschikken. Het is duidelijk dat ook op deze wijze zowel lokale initiatieven als de verduurzaming van de energievoorziening in de gebouwde omgeving worden tegengewerkt.

DE Ramplaan zoekt ook contact en samenwerking met initiatieven die net als wij willen experimenteren met innovatieve technieken. Voorbeelden zijn het vergisten van afvalwater en het installeren van systemen voor zeer laagwaardige temperatuurverwarming (zltv). Het coördineren van experimenten en het uitwisselen van ervaringen zijn voor DE Ramplaan cruciaal voor verdere realisatie van zijn doelen.

Financiële partners

DE Ramplaan ontving in 2012 giften van diverse aspirant-leden en sympathisanten in de wijk.

7. Financiële jaarverslag

Algemeen

Aanbieding jaarrekening

Stichting DE Ramplaan biedt u hierbij de jaarrekening 2011-2012 aan.

De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2012 en een rekening van baten en lasten over de periode 1 januari 2011 tot en met 31 december 2012. De bedragen zijn uitgedrukt in euro's.

Inschrijving Kamer van Koophandel

De stichting is ingeschreven in het register bij de Kamer van Koophandel onder nummer 53726367.

Samenstelling en vaststelling jaarrekening

De jaarrekening is samengesteld door de penningmeester, Bert Harkema.

De jaarrekening is vastgesteld door het bestuur in de vergadering van 3 april 2013.

Controle en goedkeuring jaarrekening

De jaarrekening is gecontroleerd door de Financiële Controlecommissie op 4 april 2013. Het controleverslag is bij deze jaarrekening gevoegd.

Grondslagen voor de bepaling van het vermogen

Het resultaat bestaat uit het verschil tussen de kosten en de opbrengsten. De kosten en opbrengsten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De kosten zijn gebaseerd op historische kostprijs.

Toelichting op de exploitatierekening

De exploitatierekening sluit met een positief saldo van € 2.875. Dit bedrag is het saldo van de bankrekeningen en vormt het eigen vermogen van de stichting per 31 december 2012.

De in de rekening van baten en lasten verantwoorde subsidie betreft een bijdrage van de Coöperatieve Rabobank Haarlem en Omstreken U.A., gevestigd te Haarlem. Het subsidiebedrag bedraagt € 5.050.

De leden van de werkgroep hebben allen € 20 gedoneerd. Van particulieren is in 2012 € 265 ontvangen, Double Healix Leadership heeft € 500 gedoneerd.

Van alle uitgaven zijn facturen aanwezig.

Er zijn geen betalingen en/of verstrekkingen in natura gedaan aan bestuursleden of aan leden van de werkgroepen.

Het Bestuur

Voorzitter Matthijs Hisschemöller

Penningmeester L. Harkema

Financieel overzicht DE Ramplaan boekjaar 2011-2012

BALANS PER 31 DECEMBER 2012

ACTIVA	
Liquide middelen	
Rabobank 1700.71.081 rek crt	375
Rabobank 3316.507.191 Spaar	<u>2.500</u>
	2.875
Balans totaal	<u>2.875</u>

PASSIVA	
Eigen vermogen (Saldo exploitatie)	2.875
Balans totaal	<u>2.875</u>

EXPLOITATIEREKENING over boekjaar 2011-2012

INKOMSTEN	
Subsidie Rabobank	5.050
Donaties werkgroep	261
particulieren	265
bedrijven	<u>500</u>
	1.026
Totaal inkomsten	<u>6.076</u>

UITGAVEN	
Contributies KvK	51
Deelname congres IIR	303
Drukwerk	1.099
Buurtinformatie voorziening	1.049
Vergaderkosten	291
Bouw website	334
Bankkosten	75
Totaal uitgaven	<u>3.201</u>
Saldo exploitatie (positief)	<u>2.875</u>

Contactgegevens DE Ramplaan

Secretariaat
Denys van Hullelaan 18
2015 GN Haarlem
www.deramplaan.nl
info@deramplaan.nl